

Que en sabem dels CENTRES PENITENCIARIS de Catalunya ?

Catalunya viu un moment greu de repressió i tenim polítics a la presó: son presos polítics i uns autèntics ostatges d'un sistema espanyol abocat a tallar tota expressió de sobiranisme portada a la pràctica.

Potser com mai en la democràcia constitucional espanyol havíem parlat tant de presons, tant de les de l'Estat com de les catalanes.

S'ha de recordar que els Centres penitenciaris estant transferits a Catalunya, i que cap altra autonomia de l'Estat espanyol té aquesta transferència.

El lector s'hauria de preguntar que en sap dels Centres penitenciaris de Catalunya i si es fan bé les coses. Perquè cal parlar insistentment dels presos polítics, però també cal mirar que passa en el regim penitenciaris dels presos comuns.

No cal ser un jurista amb les seves múltiples especialitats, ni personal que presta serveis en l'Administració penitenciària, per poder adonar-se de profundes mancances i injustícies fla-

grants que hi ha a les presons. Els propis reclusos, com els seus familiars, ens ho podrien explicar.

Des de les Universitats de Catalunya també fan d'analistes de que passa a les presons. Les Facultats i Escoles amb graus, màsters i doctorat de l'àmbit jurídic ja fan aquesta mirada, però ha calgut crear plataformes universitàries de molta més militància i anàlisi del que passa a les presons per incidir a la pràctica i a la denúncia, tant a les Institucions com a la opinió pública, tot reivindicant qualsevol dret vulnerat dels reclusos.

Si l'Administració pública, malgrat la legislació, té grisos o negres en la seva transparència cara a la gent, en l'Administració penitenciària les coses són pitjor amb l'excusa de la seguretat.

Les entitats universitàries dedicades a resseguir la vida cancellaria de Catalunya no només són necessàries, sinó que són una esperança real de dignitat del nostre País.

Un treball en marxa des de la Universitat de Barcelona és el seu "Observatori del Sistema Penal i els Drets Humans" (OSPDH) que està integrat per professors, estudiants, graduats, postgraduats i professionals que mitjançant activitats de recerca, docents i d'observació de les institucions del sistema penal treballen per la cultura dels drets humans, defensar els drets i llibertats de les persones i enfortir els principis i valors de l'Estat democràtic de dret.

L'Observatori té establertes diferents àrees de treball i de recerca que van des de l'Anàlisi Feminista del Sistema Penal; la Cultura política i valors democràtics; les Migracions, dret i sistemes de control; la Privació de llibertat i drets humans; fins a la Resolució de conflictes i sistema penal i l'àrea del Sistema penal, joves i menors. Una feina acadèmica que complementen amb posicionaments públics de denúncia, quan cal.

Aquest és el cas del "Manifest: No Més Morts a la presó" del col·lectiu "Familias contra la Crueldad Carcelaria", que

l'Observatori s'hi va adherir i el va donar a conèixer, i que reproduïm íntegrament en aquest LO CAMPUS.

Però l'Observatori OSPDH amb la seva feina diària de treball i de denúncia, posa molts miralls a les males pràctiques i constantment rep crítiques negatives incendiàries, últimament fins i tot s'hi han atrevit a les desqualificacions les seccions sindicals de la UGT Presons i Comissions Obreres per unes entrevistes del Director de l'Observatori Iñaki Rivera a diferents programes de TV3.

Reproduïm també a continuació textos sobre la Polèmica: els dos escrits de crítica dels Sindicats, com també reproduïm la resposta de l'Observatori.

La Universitat com la societat democràtica en general, no hauria de tolerar, ni les flagrants injustícies comeses a les nostres presons sobre reclusos -suposats delinqüents o delinqüents jutjats-, ni tolerar per un mal entès corporativisme que la transparència sigui malmesa a tota hora.

Els 14 centres penitenciaris a Catalunya

1. Centre Penitenciari Brians 1 / Carretera de Martorell a Capellades, km 23a Sant Esteve Sesrovires.

2. Centre Penitenciari Brians 2 / Carretera de Martorell a Capellades, km 23a Sant Esteve Sesrovires.

3. Centre Penitenciari de Dones de Barcelona / Carrer Doctor Trueta, 76-98 de Barcelona (Coneguda com: la presó de Wad-Ras).

4. Centre Penitenciari de Joves / Carretera del Masnou a Granollers, km 13,425 a La Roca del Vallès.

MANIFEST: No Més Morts a la Presó

Respecte als drets de les persones preses

Som familiars de persones que estan preses i també de persones que van morir a la presó. Som entitats, col·lectius i persones que treballem pels drets de les persones preses i que exigim que es respectin els seus drets i la seva dignitat. Hem decidit reunir les nostres veus per trencar el silenci i l'opacitat que envolta la situació existent a les presons.

Les morts a la presó són un problema insostenible. Exigim a les autoritats que deixin de mirar cap a una altra banda. La Raquel, l'Eduardo, la Claudia, el Lewis, la Gina i molts més sobre les quals no coneixem la seva història. Morts de persones sota custòdia de l'Estat que s'accepten i normalitzen pels qui dirigeixen les presons.

L'any 2017 van morir 41 persones a les presons de Catalunya. Segons les estadístiques de la Generalitat, 8 persones van morir per suïcidi, en 9 casos s'assenyala una causa "desconeguda", 5 van morir per sobredosi i 19 per malalties.

Els "suïcidis" a la presó, en moltes ocasions, es produeixen quan les persones es troben en règim d'aïllament. L'aïllament a la presó imposa un règim de vida a les persones que consisteix en el tancament en solitud durant la major part del dia, entre 18 i 22 hores. Hi ha persones que estan dies, mesos i fins i tot anys, malgrat que les normes internacionals per al tractament de les persones recloses, conegudes com les "Regles Nelson Mandela", que estableixen que el temps màxim de reclusió en aïllament ha de ser de quinze dies. L'aïllament penitenciari genera un dany físic i psicològic enorme i irreparable.

Així mateix, hi ha morts per sobredosis

que no s'haurien de produir i persones amb malalties mentals recloses en departaments d'aïllament que acaben per enfonsar-les definitivament. Respecte a les morts per malaltia, cal destacar que en l'actualitat hi ha persones malaltes que no haurien d'estar a la presó, ja que existeix la possibilitat que se'ls concedeixi la llibertat condicional pel motiu de la seva malaltia.

No obstant això, són moltíssims els casos que coneixem de persones amb malalties terminals que no són alliberades i que finalment moren a la presó o que obtenen un tercer grau in extremis per sortir a morir fora de la presó, però que van veure com la seva malaltia les va acabar consumint. Exigim que es revisi el règim de visites i les condicions a la presó de les persones que pateixen malalties. Tot això demostra que no es protegeix de manera adequada la vida i la integritat física i psíquica de les persones empresonades.

Denunciem que a la presó es produeixen situacions de violència institucional cap a les persones preses: les hi maltracta, denigra i vexe diàriament. Aquestes vulneracions de drets i aquests abusos de poder no s'estan investigant de manera adequada, i això genera una terrible indefensió pels qui les pateixen en primera persona i també per a les seves famílies.

També denunciem que estan tenint lloc discriminacions cap a les persones migrants i/o racialitzades: el conjunt de discriminacions que opera a la societat s'intensifica dins de la institució carcerària. Tot això demostra que no es protegeix de manera adequada la vida i la integritat física i psíquica de les persones empresonades.

Les famílies denunciem que el tracte quotidià per part dels funcionaris de la presó cap als familiars i cap a les persones preses és denigrant. A més, hi ha una gran indefensió jurídica degut a que el sistema públic de defensa no funciona de manera àgil i efectiva. Les famílies patim una gran desinformació i això ens desconcerta, a la vegada que fa augmentar el nostre dolor i la nostra angoixa.

Fem una crida a emprendre una lluita col·lectiva. A generar una xarxa dins i fora de les presons, acompanyant iniciatives com la vaga de fam que nombrosos presos i preses van iniciar el passat 1 d'octubre. Volem trencar el silenci entorn de la presó i poder impulsar una lluita que ens porti a defensar els drets de les persones preses i els seus familiars, així com qüestionar un sistema penitenciari obsolet, que fereix profundament a les persones que passen per aquest sistema i que genera un gran dany social.

**Col·lectiu
"Familias contra la
Crueldad Carcelaria"**

Primeres adhesions:

**-Associació IRÍDIA - Centre
per la defensa dels Drets Humans**

**-Coordinadora Catalana
per la Defensa dels Drets Humans**

**-Observatori del Sistema Penal
i els Drets Humans (OSPDH)
i del Sistema de Registre i
Comunicació de la Violència
Institucional (SIRECOVI)**

Adhesions:
nomesmortalapreso@gmail.com

5. Centre Penitenciari Obert 2 de Barcelona / Carrer Pare Manjón, 2 de Barcelona.

6. Centre Penitenciari Obert de Girona / Carrer Menorca, 16 de Girona.

7. Centre Penitenciari Obert de Lleida / Victòria Kent, s/n de Lleida.

8. Centre Penitenciari Obert de Tarragona / Av. República Argentina, 2 de Tarragona.

UNA POLÈMICA sobre la defensa dels Drets Humans a les PRESONS CATALANES que la comunitat universitària i Catalunya en general, ha de conèixer

Unió General de Treballadors - UGTPRESONS

UGTPresons es querellarà contra el "Sr." Iñaki Rivera pels delictes d'injúries i calumnies

Exigim un pronunciament de la Consellera de Justícia defensant els seus treballadors

Si pensava el "Sr." Iñaki Rivera que podia calumniar-nos públicament de manera impune i esperar que després d'abocar falsedats i greus acusacions contra els professionals penitenciaris atribuint-nos la comissió de greus delictes, UGTPRESONS ens quedàrem de braços creuats, és que no ens coneix.

Després d'estudiar-ho amb el nostres serveis jurídics UGTPRESONS plantejarem en els propers dies una querrela criminal contra aquest personatge per injúries i calumnies.

Aquestes repugnants declaracions no poden quedar sense una

resposta oficial, clara i contundent de defensa de les treballadores i treballadors penitenciaris i, per això, UGTPRESONS demanarem un pronunciament dels responsables del Departament de Justícia i de la Direcció General de Serveis Penitenciaris.

Però creiem que unes simples declaracions de l'Administració Penitenciària ja no són suficients, sinó que també són necessàries actuacions regimentals que impedeixin l'accés d'aquest personatge a cap dels centres penitenciaris catalans i, sobretot, accions jurídiques que vagin encaminades a impedir que aquest personatge continuï vilipendiand-nos.

I la que primer ha de donar la cara pels seus treballadors i

treballadores és l'actual Consellera de Justícia, la Sra. Ester Capella, ja que a les seves declaracions, l'inclit personatge va deixar entreveure que manté una relació fluida amb ella, a més d'assegurar que "la Consellera és plenament conscient del que succeeix a les presons catalanes".

Però no només ha de donar resposta la Consellera. El Director General de Serveis Penitenciaris, el Sr. Amand Calderó, també ha de sortir a la palestra en defensa dels professionals penitenciaris, però a més dels directors dels centres que, segons el subjecte en qüestió, va cessar per permetre abusos.

Els professionals penitenciaris estem farts de patir insults i acusacions falses sense cap res-

posta en forma de defensa dels responsables polítics. I mentre ens agredeixen, patim dèficit de personal, una creixent inseguretat, i una vulneració sistemàtica dels nostres drets.

I NO ENS VOLEN PAGAR LES NOSTRES PAGUES EXTRES !!!!!!!!!!!

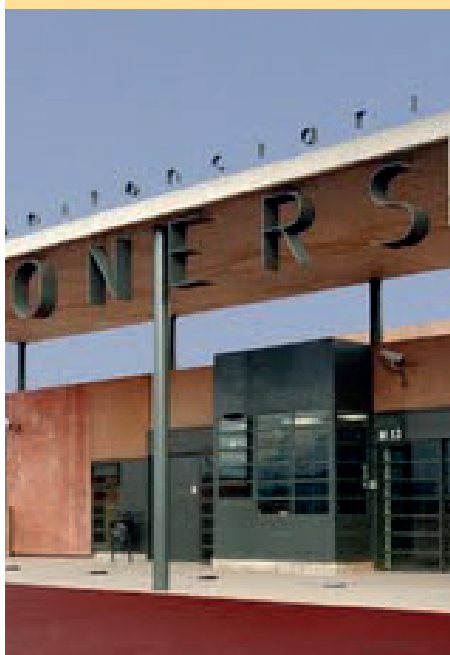
CADA MINUT QUE PASSA TENIM MÉS MOTIUS PER DIR PROU I PARALITZAR EL SISTEMA PENITENCIARI

PARTICIPA EL PROPER DIA 12 DE DESEMBRE A LA VAGA GENERAL CONVOCADA PER UGTPRESONS

TOTS ENS HI HEM DE SUMAR. Salut!

UGTPRESONS

Barcelona,
3 de desembre de 2018

9. Centre Penitenciari Lledoners / Carretera C-55 de Manresa a Solsona, km 37 de Sant Joan de Vilatorrada.

10. Centre Penitenciari Mas d'Enric / Travessia Comella Moro, 15 de El Catllar.

11. Centre Penitenciari Ponent / Carrer Victòria Kent, s/n de Lleida.

12. Centre Penitenciari Puig de les Basses / Raval disseminat, 53 de Figueres.

Agrupació de Personal Penitenciari de Comissions Obreres (CCOO)

Prou mentides i manipulacions: exigim respecte i reconeixement

Com si la situació del model penitenciari català no fos prou greu, amb la manca de treballadors, l'absència de recursos econòmics, la precarietat laboral i el mal estat de les infraestructures!! Partint del més escrupolós respecte a la llibertat d'expressió, opinió i premsa, Comissions Obreres (CCOO) rebutgem públicament part de les declaracions exposades al Programa de TV3 "Tot es mou" del passat 29 de novembre de 2018 en relació a la professionalitat i dignitat del col·lectiu penitenciari:

JOSEP MANEL SILVA : [...] *Hi ha tortures a les presons Catalanes?*

IÑAKI RIVERA : *Si hi ha tortures, hi ha maltractaments, hi ha vexacions, [...]*

GONZALO BERNARDOS : *Perquè quedi clar. Qui fa les tortures i qui les consenten?*

IÑAKI RIVERA : *Evidentment la tortura només potser feta per un funcionari penitenciari.*

Embolicat perennement en la seva necessitat de notorietat i de salvar el pitjor del món com a forma extravagant de resoldre les seves patologies personals, aconsellem a aquest individu

que consideri l'opció de rebre suport psicològic urgent davant la preocupant possibilitat que sofreixi la SÍNDROME DEL SALVADOR. Sembla que aquesta síndrome en aquest cas invertiria per complet els valors propis d'una persona normal i equilibrada, percebent el bo com a dolent i el dolent com a bo, enfonsant-se en un estat de perenne perplexitat i alienació del pensament on el que realment existeix és el que la ment fabula en comptes del que la realitat tossudament mostra.

CCOO posarem en mans del nostre gabinet jurídic les "afirmacions" d'aquest l'inefable personatge, encara que ho farem amb tristesa, ja que a hores d'ara, i després de tants anys de persistència digna de millor i més equilibrada causa, el remei sembla estar més a prop d'una solució psicològica que jurídica.

Però potser el pitjor és que les declaracions d'aquest individu no solament són un atac al col·lectiu de treballadors penitenciaris sinó que van més enllà i impliquen a la mateixa consellera en l'atac:

JOSEP MANEL SILVA : *Dues coses, Perdona, perdona, coneixes a la Conselleria de justícia, fa molts anys, també que...*

IÑAKI RIVERA : *Parlem amb ella i és absolutament conscient d'aquesta situació. Evidentment el seu mandat és molt recent, el de l'Ester Capella, i que evidentment estan obertes. A mi em consta que estan obertes tota una sèrie d'investigacions i amb l'actual Director General han canviat si no m'equivoco més de 8 directors de presons als últims 2 anys aproximadament com a conseqüència de tot aquest tipus de denúncies. Per tant ho estan investigant.*

CCOO emplacem a l'honorable consellera a que desmenteixi públicament les declaracions d'aquest subjecte, reconeixent la nostra professionalitat i en defensa de la dignitat del col·lectiu penitenciari. Si no fos així, considerarem que la consellera no és la possible font de solució dels problemes que sofrim el col·lectiu, com hauria de ser el cas, sinó que forma part del problema que patim tots.

Si els problemes dels treballadors penitenciaris únicament consistissin en les "neuras" personals produïdes per la possible patologia psicològica d'un individu, la situació no seria tan greu. No obstant això i per desgràcia els problemes que patim no són solament aquest i a més són molt més greus.

Als treballadors penitenciaris, a tots sense excepció, ens peguen, ens roben, ens maltracten, ens vexen, ens ignoren, ens menyspreen, ens insulten i finalment ens abandonen una vegada i una altra. El causant d'això no és el subjecte amb les afirmacions del qual s'ha iniciat aquest escrit, que al cap i a la fi no és ningú, sinó la Direcció General i alguna de les direccions dels seus centres. Això sí que és nociu de debò.

En una situació, en la qual el nombre d'agressions es dispara, els atacs als nostres drets són continus i des de tots els angles, i ni tan sols se'ns retorna les pagues extres robades, o es pretén desvergonyidament que ho cobrin els nostres nets, la indignació ha de donar pas a la MOBILITZACIÓ.

El pròxim 12 de desembre tenim vaga general de treballadors públics i no podem quedar-nos quietes, no podem donar la imatge que acceptem submisament que no hi ha solució. Sí que n'hi ha solució però no ens la regalarà ningú sense lluitar i encara menys la mateixa administració que ens ataca en els nostres drets més bàsics.

US CONTINUAREM INFORMANT!

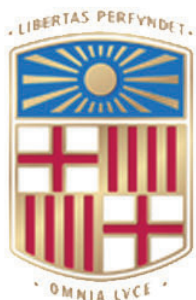

13. Centre Penitenciari Quatre Camins / Carretera del Masnou a Granollers, km 13,425 de La Roca del Vallès.

14. Pavelló Hospitalari Penitenciari de Terrassa / Carretera de Torrebónica s/n de Terrassa. Dins del complex de l'Hospital de Terrassa.

Fora del sistema penitenciari i dirigit des de l'Estat a Barcelona hi ha un Centre que per qualsevol demòcrata és una "autèntica presó" que vulnera els Drets Humans i els de la Solidaritat : és el Centre d'Internament per a Persones Estrangeres, el **CIE**, situat al barri de la Zona Franca. És un centre no penitenciari on s'interna les persones estrangeres que han estat detingudes per trobar-se en situació administrativa irregular -no tenir papers - abans de ser expulsades. Moltes vegades s'ha denunciat la vulneració de drets al CIE, falta de transparència i s'està demanant el seu tancament.

UNIVERSITAT DE
BARCELONA

Resposta als sindicats: Comunicat OSPDH - SIRECOVI de la Universitat de Barcelona contra la censura i els atacs com defensors de drets humans

La recent intervenció del Dr. Iñaki Rivera, director de l'Observatori del Sistema Penal i els Drets Humans (OSPDH) i del Sistema de Registre i Comunicació de la Violència Institucional (SIRECOVI), el passat 29 de novembre, al programa de TV3 Tot es mou, ha estat contestada amb greus acusacions i desqualificacions emeses des de les seccions sindicals de la UGT Presons i Comissions Obreres, tant a nivell professional com personal dirigides cap al director d'aquest Centre d'Investigació de la Universitat de Barcelona.

Considerem imprescindible manifestar, encara que sembli obvi, que assenyalar el fet que en els centres penitenciaris catalans es produeixen situacions de maltractaments o altres vulneracions de drets fonamentals no implica de cap manera afirmar que el col·lectiu de treballadors d'aquests centres les duquin o les hagin dut a terme.

Les manifestacions del Dr. Rivera no pretenien de cap manera calumniar o desprestigiar tot un col·lectiu professional, sinó posar el focus d'atenció pública

en una problemàtica social que porta anys sent motiu de preocupació per a organismes internacionals de drets humans com el Comitè per a la Prevenció de la Tortura del Consell d'Europa (CPT), el Comitè contra la Tortura de l'Organització de les Nacions Unides (CAT), o l'Organització Mundial contra la Tortura (OMCT), amb l'objectiu que Espanya/Catalunya compleixi amb els compromisos internacionals adoptats per l'Estat en matèria de protecció de drets humans.

Espanya ha estat condemnada reiteradament (fins a 10 ocasions) pel Tribunal Europeu de Drets Humans per violació de l'art. 3 del Conveni Europeu de 1950 (prohibició de tortures i tractes degradants), i això hauria d'impulsar unes polítiques públiques que prioritzi la investigació de les denúncies presentades, en lloc de negar-les i insultar i amenaçar els que dirigeixen organitzacions i centres universitaris d'investigació sobre violència institucional, sol·licitant que es prohibeixi el seu accés als centres de privació de llibertat, com acaba de

fer el Sindicat al·ludit en primer terme.

La criminalització dels defensors de drets humans, a més de ser denunciada per diferents organitzacions de drets humans de reconeixement internacional com Amnistia Internacional o l'OMCT ha donat lloc fins i tot a que el 1998 l'ONU aprovés una Declaració sobre el dret i el deure dels individus, els grups i les institucions per promoure i protegir els drets humans i les llibertats fonamentals universalment reconeguts.

La campanya de desqualificacions ara reiniciada contra el Dr. Iñaki Rivera, s'inscriu, a més, en una llarga història d'insults, amenaces i censura promoguda sempre des de algunes organitzacions sindicals de funcionaris penitenciaris. Cada vegada que s'ha fet públic algun Informe sobre violència institucional, o s'ha denunciat algun cas de persones preses maltractades o s'ha dictat alguna sentència per delictes contra la integritat moral de persones privades de llibertat, la reacció ha estat sempre la mateixa (i també ha

estat advertida com a molt greu des d'organitzacions internacionals). Davant l'existència de maltractaments haurien de ser, també, els propis sindicats els interessats en aclarir els fets, assenyalar els responsables i assegurar-se de que es prenguin les mesures necessàries perquè això no torni a succeir.

Des de l'equip SIRECOVI considerem que un sistema penitenciari propi d'un Estat democràtic, ha de ser permeable a les observacions, les sentències i les recomanacions dels Tribunals i dels organismes de defensa de drets fonamentals. Tot això és el que volem assenyalar avui, precisament, dia internacional de commemoració dels drets humans.

**Observatori del Sistema Penal
i els Drets Humans (OSPDH)
i del Sistema de Registre i
Comunicació de la Violència
Institucional (SIRECOVI)
Universitat de Barcelona**

Barcelona,
10 de desembre de 2018

Dr. Iñaki Rivera,
Director
de l'Observatori del Sistema
Penal i els Drets Humans
de la Universitat
de Barcelona